NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

Öntözéssel kapcsolatos Vízjogi engedélyezési eljárások

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap

A VIDÉKI TÉRSÉGEKBE BERUHÁZÓ EURÓPA

Az EMVA támogatások végrehajtására kijelölt hatóság a Miniszterelnökség Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága.

SZÉCHENYI 2020

ILLETÉKES HATÓSÁGOK ÉS A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA KÖZREMŰKÖDÉSE

NEMZETI AGRÁR-GAZDASÁGI KAMARA

- UNIÓS PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEK MEGISMER-TETÉSE, TAGI TÁJÉKOZTATÁS

BELÜGYMINISZTÉRIUM (BM)

- **ORSZÁGOS VÍZÜGYI FŐIGAZGATÓSÁG (OVF)**
  - **VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁGOK (12 db)**
    - Vagyonkezelői hozzájáruló nyilatkozat kiadása
    - Víztest állapotának meghatározása (vízügyi objektumazonosítási nyilatkozat kiadása)
- **BM ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG (OKF)**
  - **ILLETÉKES KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁGOK (12 db)**
    - Szakhatósági állásfoglalások kiadása

AGRÁRMINISZTÉRIUM

KORMÁNYHIVATALOK

- **KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI (FŐ)OSZTÁLY**
- **ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI, FÖLDHIVATALI, NÖVÉNY- ÉS TALAJVÉDELMI, ERDÉSZETI (FŐ)OSZTÁLY**

VÍZJOGI ENGEDÉLYEK KIADÁSA

JELMAGYARÁZAT

- Vízügyi igazgatóság
- Katasztrófavédelmi igazgatóság (Vízügyi és vízvédelmi hatóság)
- NAK megyei igazgatósága

ELÉRHETŐSÉGEK

	INTÉZMÉNYI HÁTTÉR	AZ INTÉZMÉNYEK TERÜLETI ÉS MEGYEI SZERVEZETEINEK ELÉRHETŐSÉGE
BM OKF	BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság	http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=iparbiztonsag_vvhj
OVF	Országos Vízügyi Főigazgatóság	http://www.ovf.hu/
KH	Kormányhivatalok	http://www.kormanyhivatal.hu/hu
MK	Magyar Mérnöki Kamara	https://www.mmk.hu/
ME/IH	Széchenyi2020; Miniszterelnökség – Agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkárság – Irányítóhatóság	https://www.palyazat.gov.hu/vp2-414-16-a-mezgazdasgi-vzgazdlkodsi-gazat-fejlesztse
NAK	Vidékfejlesztési referensek	https://www.nak.hu/kamara/123-rolunk/megyei-igazgatosagok/18-megyei-igazgatosagok

Az információk tájékozató jellegűek, a mindenkor hatályos jogszabályoknak megfelelően kell eljárni.

VONATKOZÓ FONTOSABB JOGSZABÁLYOK:

- *a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény*
- *a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet*
- *a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges dokumentáció tartalmáról szóló 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet*
- *a vízügyi és a vízvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 13/2015. (III. 31.) BM rendelet*
- *a felszín alatti vízkészletekbe történő beavatkozás és a vízkútfúrás szakmai követelményeiről szóló 101/2007. (XII. 23.) KvVM rendelet*
- *a vízkészletjárulék kiszámításáról szóló 43/1999. (XII. 26.) KHVM rendelet*
- *a mezőgazdasági vízszolgáltatás díjképzési rendjéről szóló 115/2014. (IV. 3.) Korm. rendelet*
- *a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet*
- *a talajvédelmi terv készítésének részletes szabályairól szóló 90/2008. (VII. 18.) FVM rendelet*
- *a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekreés létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet*
- *a mezőgazdasági vízszolgáltató művek üzemeltetéséről szóló 2/1997. (II. 18.) KHVM rendelet*

TOVÁBBI INFORMÁCIÓKÉRT KERESSE FEL A NAK HONLAPJÁN MEGTALÁLHATÓ RÉSZLETES INFORMÁCIÓKAT A „KÉZIKÖNYVEK, TÁJÉKOTATÓK" MENÜPONT ALATT, ÉS/VAGY KERESSE FEL A TERÜLETILEG ILLETÉKES VÍZÜGYI ÉS VÍZVÉDELMI HATÓSÁG ÜGYFÉLSZOLGÁLATÁT!

A VÍZÜGYI ÉS VÍZVÉDELMI HATÓSÁGI ELJÁRÁSI DÍJAK

Elvi vízjogi engedély		60 000 Ft
Egyvári öntözésre szóló vízjogi üzemeltetési engedély		5 000 Ft
Vízjogi üzemeltetési engedély (kivéve az egyvári öntözésre vonatkozó vízjogi üzemeltetési engedély)		A vízjogi létesítési engedélyre megállapított díjtételek 80%-a
Fennmaradási engedély	Bírság csak a 2018. december 21-e után illegálisan létesített vízkivételt biztosító vízlétesítményekre.	Nem kell fizetni igazgatási szolgáltatási díjat ebben az esetben
Öntözési berendezések vízjogi engedélyezési eljárása, amennyiben azok engedélyezése a vízhasználat engedélyezésétől elkülönült eljárásban történik		20 000 Ft
Vízjogi létesítési, megszüntetési vagy fennmaradási engedély talaj- vagy parti szűrésű vízkészletet hasznosító kútra 500 m³/év mennyiségű vízhasználatig		5 000 Ft
Az öntözési berendezések vagy az öntözőtelepek engedélyezési eljárása, ha arra a vízhasználat engedélyezése keretében kerül sor, valamint a felszín alatti vízkivételt biztosító vízlétesítmények engedélyezési eljárása esetében.		Nem kell fizetni igazgatási szolgáltatási díjat ebben az esetben

TOVÁBBÁ EZEN FELÜL A SZAKHATÓSÁGOK ELJÁRÁSI DÍJAI!

VÍZKÉSZLETJÁRULÉK FIZETÉSI KÖTELEZETTSÉG (VKJ)

2016. október 1-től a VKJ fizetési kötelezettség visszavezetésre került
A DÍJMENTESSÉG TOVÁBBRA IS FENNMARADHATOTT

Nem kell a vízhasználónak vízkészletjárulékot fizetnie
- az öntözési célú vízhasználat esetében
  - vízjogi engedélyenként az évi 400 000 m³-t vagy
  - vízhasználónként az általa öntözött terület után hektáronként az évi 4 000 m³-t.
- a halgazdálkodási és rizstermelési célú vízhasználat esetében vízjogi engedélyenként
  - felszínalatti vizet használók esetében az évi 400 000 m³-t,
  - felszíni vizet használók esetében hektáronként az évi 25 000 m³-t meg nem haladó vízmennyiség után.

TARTÓSAN VÍZHIÁNYOS IDŐSZAKBAN, amelyet a vízgazdálkodásért felelős miniszter állapít meg.

2019-ben: április 1-től június 7-ig.

TÖBBLETVIZEK VISSZATARTÁSÁBÓL ÉS TÁROZÁSÁBÓL származó vízkészlet után
A többlet felszíni vizek, ár- és belvizek meglétét a vízügyi igazgatási szerv igazolja.

Mennyit is kell fizetni a vízért a díjmentes kontingens felett a VKJ kalkulátorral kiszámolható, amely megtalálható **www.vkj.hu** honlapon.

VÍZSZOLGÁLTATÁSI DÍJ (VSZD)

A felszíni vízszolgáltatás esetében kell fizetni, amely áll az alapdíjból, valamint változó díjból, vízszolgáltatási fürtre vonatkozó alapdíjtételt a vízszolgáltatási fürtre egy mezőgazdasági vízszolgáltatási időnyre eső összes állandó költség és az adott mezőgazdasági fürtre vonatkozó vízjogi engedélyben lekötött vízmennyiség hányadosaként kell megállapítani (Részletesebb információ: a mezőgazdasági vízszolgáltatás díjképzési rendjéről szóló 115/2014. (IV. 3.) Korm. rendeletben).

ÖNTÖZÉSES VÍZHASZNOSÍTÁSI IDÉNY:

március 1–október 31.

JELMAGYARÁZAT

Vízitervezői jogosultság szükséges a tervdokumentációk elkészítéséhez, amely tervezőket a Mérnök Kamara tart nyilván. A vízitervezőket pedig a Magyar Mérnöki Kamara tartja nyilván.

Vízügyi igazgatóság – vagyonkezelői hozzájáruló nyilatkozata szükséges (vízügyi objektumazonosítási nyilatkozat). **Érdemes ezzel kezdeni,** annak érdekében, hogy van-e rendelkezésre álló szabad vízkapacitás.

Uniós forrás: *„Mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése"* (Széchenyi 2020)

0 ELŐKÉSZÍTÉSI FÁZIS

ELVI VÍZJOGI ENGEDÉLY

A tervbe vett vízgazdálkodási cél megvalósításának általános műszaki megoldási lehetőségeit, feltételeit határozza meg, de vízimunka elvégzésére, **vízilétesítmény megépítésére**, illetőleg vízhasználat gyakorlására **nem jogosít**. **2 évig hatályos**, amely egy esetben, legfeljebb egy évvel meghosszabbítható.

NEM KÖTELEZŐ!

1 TÍPUSVÁLASZTÁS

EGYNYÁRI ÖNTÖZÉS

Vízjogi létesítési engedélyt nem, csak vízjogi üzemeltetési engedélyt kell kérni a vízhasználatra:
- ha ugyanazon helyrajzi számú területre 5 éven belül egynyári öntözésre szóló vízjogi üzemeltetési engedély kiadására nem került sor,
- egy öntözési idényben történik,
- maximum 100 ha területre,
- közvetlen felszíni víz használatával,
- ideiglenes szivattyúállással,
- maximum 120 mm/ha (1200 m³/ha) öntözővíz kijuttatása esetén.

IDEIGLENES LÉTESÍTMÉNYEKKEL

Vízjogi létesítési engedélyt nem, csak vízjogi üzemeltetési engedélyt kell kérni a vízhasználatra:
- hosszabb időtartamú (nem egynyári),
- állandó jellegű vízkivételi, illetve vízelosztó vízilétesítmény, illetve vízimunka kivitelezését nem igénylő,
- mobil berendezéssel történő öntözés esetén.

ÁLLANDÓ LÉTESÍTMÉNYEKKEL

Hosszabb távú, állandó jellegű vízkivételi, illetve vízelosztó vízilétesítményekkel történő öntözés esetén először **vízjogi létesítési engedélyt**, azt követően **vízjogi üzemeltetési engedélyt** kell kérni, a területileg illetékes vízügyi hatáskörrel rendelkező katasztrófavédelmi igazgatóságtól.

HOSSZABB TÁVÚ ÖNTÖZÉS

FELSZÍNI

Hazánkban öntözésre:
- **elsősorban felszíni víz** vehető igénybe,
- **ennek hiányában** engedélyezhető csak felszín alatti vízből történő vízkivétel, melyet lehetőség szerint **talajvíz**ből kell biztosítani. *(Hiánynak minősül, ha a vízigény felszíni vízből történő kielégítése aránytalanul nagy költséggel járna a felszín alatti vízbeszerzéssel összehasonlítva.)*
- felszíni víz és talajvíz **hiányában rétegvíz**ből történő öntözésre szolgáló termelőkútra **csak mikroöntözés** esetében adható ki vízjogi engedély.

FELSZÍN ALATTI

VÍZJOGI LÉTESÍTÉSI ENGEDÉLY

A vízimunka elvégzéséhez, vízilétesítmény megépítéséhez (átalakításához) szükséges. A létesítési engedély – a vízgazdálkodási szempontokra figyelemmel – az abban meghatározott ideig hatályos. Általában 2 évre szól.

Fontos lehet a vízvezetési szolgalom, illetve a vízhasználati szolgalom alapítása.

SZAKHATÓSÁGOK

KÖRNYEZETVÉDELEM
- Küszöbérték alatt ADATLAP (A vonatkozó környezetvédelmi hatósvizsgálatokról szóló rendelet 13. sz. melléklete)
- Küszöbérték felett előzetes vizsgálati dokumentáció kell (EVD), ha pedig jelentős a hatás, akkor pedig környezeti hatásvizsgálati dokumentáció (KHV) kell külön eljárásban.
- Küszöbérték többek közt:
- 300 ha öntözendő területtől;
- 0,45 m3/sec vízfelhasználástól;
- ha védett természeti terület;
- ha Natura 2000 terület.

TALAJVÉDELEM
- Talajvédelmi terv (egynyári öntözés esetén egyszerűsített talajvédelmi terv).
- 5 évenként meg kell vizsgálni az öntözés talajra és talajvízre gyakorolt hatását.
- Eltérő talajföltonként, de legalább 10 hektáronként talajszelvényt kell feltárni.

ILLEGÁLISAN MEGKEZDETT TEVÉKENYSÉG ESETÉN

ILLEGÁLIS KUTAK

Mentesül a vízgazdálkodási bírság megfizetése alól az a létesítő vagy üzemeltető, aki 2018. december 21. megelőzően engedély nélkül vagy engedélytől eltérően létesített vagy üzemeltet felszín alatti vízkivételt biztosító vízilétesítményt, ha a vízjogi fennmaradási engedélyezési eljárást 2020. december 31-ig kérelmezi, és az engedély megadásának feltételei fennállnak.

2 TERVEZÉSI ÉS KIVITELEZÉSI FÁZIS

3 ÜZEMELTETÉSI FÁZIS

VÍZJOGI ÜZEMELTETÉSI ENGEDÉLY

Vízhasználat gyakorlásához, vízilétesítmény használatbavételéhez szükséges vízjogi üzemeltetési engedélyt annak kell kérni, aki a vízhasználattal vagy a létesítmény üzemeltetésével járó jogokat és kötelezettségeket gyakorolja.

Fontos lehet a vízvezetési szolgalom, illetve a vízhasználati szolgalom alapítása.

VÍZJOGI FENNMARADÁSI ENGEDÉLY

Vízjogi létesítési engedély nélkül megépített vagy attól eltérően megvalósított vízimunka vagy vízilétesítmény esetén

+ BÍRSÁG a 2018. december 21. után létesített kutakra.

4 MEGSZÜNTETÉSI FÁZIS

MÁR NEM SZERETNÉK ÖNTÖZNI

MEGSZÜNTETÉSI ENGEDÉLY

A vízilétesítmények felhagyása vízjogi megszüntetési engedély köteles tevékenység.

Két évig hatályos, amely egy évvel hosszabbodhat meg:
- ha a vízügyi és vízvédelmi hatóság meghosszabbítja, vagy
- ha a vízilétesítmény megszüntetését műszakilag megkezdték és azt folyamatosan végzik.

VÍZJOGI ENGEDÉLY IRÁNTI KÉRELEMNEK ALAPVETŐEN AZ ALÁBBIAKAT KELL TARTALMAZNIA

MINDEN ESETBEN:
- a kérelmező (engedélyes) megnevezése, székhelye, elérhetősége;
- az igazgatási szolgáltatási díj befizetésének igazolása;
- tulajdonosi/vagyonkezelői hozzájárulás vagy haszonbérleti szerződés benyújtása;
- amennyiben van érvényes elvi engedélye, úgy a határozat száma;
- amennyiben van vízjogi létesítési engedélye, úgy a határozat száma;
- az öntözendő terület településneve, hrsz., illetve az öntözni kívánt részterület esetén annak pontos lehatárolása;
- vízkivételi helye: az öntöző- vagy belvízcsatorna és az annak vizét szolgáltató megnevezése, szelvényszáma vagy a vizet adó vízfolyás megnevezése és szelvényszáma vagy pedig a vizet adó tó, holtág, illetőleg tározó megnevezése;
- az öntözés módja és megvalósítása, valamint az öntözendő terület nagysága, növénykultúrája;
- a felhasználandó öntözővíz mennyisége (l/mp, m3/év), valamint csúcsmennyisége (l/mp) és az üzemelés napi leghosszabb időtartama;
- az érintett öntözőrendszer üzemeltetőjének nyilatkozatát arról, hogy az öntözéshez szükséges vízkészlet rendelkezésre áll és/vagy területileg illetékes vízügyi igazgatóság vagyonkezelői hozzájárulása;
- környezetre gyakorolt hatásvizsgálatot tartalmazó adatlapot (13 sz. melléklet), illetve ha eléri környezeti hatásvizsgálat köteles tevékenység küszöbértékét, abban az esetben a környezeti hatásvizsgálati dokumentációt;

AZ ÖNTÖZÉS VÍZJOGI LÉTESÍTÉSI ENGEDÉLYÉHEZ:
- az engedélyezési tervdokumentáció nyolc példánya;
- ha a tervezett vízhasználat, vízimunka elvégzése, vízilétesítmény megépítése, üzemeltetése vagy megszüntetése termőföldet érint vagy nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű úgy részeként valósul meg, azonban az ingatlan nem az engedélyes tulajdona a létesítő (kérelmező) nyilatkozatának fennállását arról, hogy rendelkezik vagy a kivitelezés megkezdéséig rendelkezni fog az érintett ingatlan vonatkozásában a polgári jog szabályai szerinti jogosultsággal, illetve a tervezett vízhasználattal, vízimunka elvégzésével, vízilétesítmény megépítésével, üzemeltetésével vagy megszüntetésével összefüggésben létrejött vagy létrejövő megállapodással;
- az öntöző- vagy belvízcsatorna és az annak vizét szolgáltató megnevezése, szelvényszáma (szakaszhatárok), valamint a vízfolyás, tó, holtág, tározó maximális-minimális vízszintje, illetőleg a csatorna üzemvízszintje;
- a használt vagy tisztított szennyvizet leadó üzem, telep megnevezése, helye (lokalitása), a leadott víz jellege;
- a lecsapolásra kerülő víz közvetlen és közvetett befogadójának megnevezése, a torkolati szelvényszám megjelölésével, a legnagyobb vízhozama és ennek várható ideje;
- az öntözőtelep berendezéseinek és műtárgyainak rövid ismertetése;
- az érintett vízi- és egyéb létesítmények megjelölése és leírása;
- általános és részletes (átnézetes) helyszínrajzot;
- az állandó jellegű csatornák hossz-szelvénye és mintakeresztszelvénye;
- az öntözőtelep műtárgyainak általános terve;
- a talajvédelmi terv;

AZ ÖNTÖZÉS VÍZJOGI ÜZEMELTETÉSI (ÉS FENNMARADÁSI) ENGEDÉLYÉHEZ:
- Amennyiben a vízjogi létesítési engedélynek megfelelően épült meg, úgy erről szóló nyilatkozatot;
- Ha a vízjogi létesítési engedélytől eltérően épült meg, úgy a fentiek szerinti tényleges állapot rögzítő tervdokumentációt 5 példányát;
- A vízhasználat gyakorlására vonatkozó adatokat (vízmennyiségi, vízminőségi paramétereket);
- Felszín alatti vízre települt vízilétesítmény esetén a műszaki dokumentációt és amennyiben a vízilétesítményre vonatkozóan külön jogszabály vízföldtani naplókészítési kötelezettséget ír elő, a vízföldtani naplót;
- Talajvédelmi terv, egynyári öntözés esetén egyszerűsített talajvédelmi terv;
- 20 évre is kaphat vízjogi üzemeltetési engedélyt az öntözést, amely függhet a vízkészlet hosszú távú rendelkezésre állásától és/vagy a környezetvédelmi és természetvédelmi szakhatóság állásfoglalásban tett előírásaitól.

Az öntözéssel kapcsolatos vízjogi engedélyezési eljárásokról készített plakát 2019. március 1-i időállapot szerint, tájékoztató jelleggel készült.